

«Ο ΤΡΩΓΩΝ ΜΟΥ ΤΗΝ ΣΑΡΚΑ ΚΑΙ ΠΙΝΩΝ ΜΟΥ ΤΟ ΑΙΜΑ...»

Κάμπτεται πάσα ανθρώπινη νοησιαρχική σκέψη και πάσα άκρατη, ισχνή και πεπερασμένη λογική, όταν κάποιος αλαζών και υπερφύαλος ορθολογιστής αναγιγνώσκει και πολλώ δε μάλλον όταν αποπειράται να ερμηνεύσει ή να κατανοήσει με ορθολογικά και κοσμικά φευγαλαία ως ο άνεμος κριτήρια το ωκεάνειο βάθος και το άμετρο και δυσθεώτηρο έλεος της θείας αγάπης, παναγαθότητας και φιλανθρωπίας καθώς και του απείρου ελέους του πανοικτίρμονος Θεανθρώπου, Σταυρωθέντος και Αναστάντος *«υπέρ ημών»*, Ιησού Χριστού, που εμπρικλείονται στον παρακάτω ρηθέντα υπό του Πρωτοτόκου εκ των νεκρών Σωτήρος και Λυτρωτού Κυρίου της ζωής και του θανάτου περί του Μυστηρίου των Μυστηρίων λόγο , ήτοι της Θείας Ευχαριστίας και Μεταλήψεως άνευ της οποίας *«Εκκλησία ου καλείται»*. Λέγει λοιπόν ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός : *«Εμάχοντο ουν προς αλλήλους οι Ιουδαίοι λέγοντες. Πώς δύναται ούτος ημίν δούναι την σάρκα φαγείν; Είπεν ουν αυτοίς ο Ιησούς. Αμήν αμήν λέγω υμίν, εάν μη φάγητε την σάρκα του υιού του ανθρώπου και πίητε αυτού το αίμα, ουκ έχετε ζωήν εν εαυτοίς. Ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα έχει ζωήν αιώνιον, και εγώ αναστήσω αυτόν εν τη εσχάτη ημέρα. Η γαρ σαρξ μου αληθώς εστί βρώσις και το αίμα μου αληθώς εστί πόσις. Ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα εν εμοί μένει καγώ εν αυτό...»* (Ιω. Στ΄, 52-56).

Συγκλονίζει και διαπερνά ως ρομφαία δίστομος η ρήση του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού: *«Η γαρ σαρξ μου αληθώς εστί βρώσις και το αίμα μου αληθώς εστί πόσις. Ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα εν εμοί μένει καγώ εν αυτό...»*, επειδή ακριβώς δεν νοείται και δεν υπάρχει επί πάση της κτίσει υψηλότερα, τελειωτέρα και πληρεστέρα θεία δωρεά από αυτή της οντολογικής δυνατότητας, η οποία σε *«εκκλησιαστική ευχαριστιακή σύναξη του όλου κυριακού σώματος επί το αυτό»* παρέχεται αιδίως και αφειδώς από τον Δημιουργό ενσαρκωμένο Υιό και Λόγο του Θεού, τον όντως τέλειο Θεάνθρωπο Ιησού Χριστού, στον χοϊκό, φθαρτό και θνητό άνθρωπο να κοινωνεί του όντως αίματος και του όντως σώματος του όλου Αναστάντος Ιησού Χριστού, ήτοι να κοινωνεί αυτή την ίδια την αθάνατη και άφθαρτη αιώνια ζωή που είναι ο Αναστημένος Ιησούς Χριστός, απολύτως οντολογικά (υπαρξιακά) ενούμενος αδιαλείπτως αυτός ο ίδιος ο πεπερασμένος κτιστός άνθρωπος με τον τελειότερο και πληρέστερο τρόπο, μέχρι και το τελευταίο κύτταρο και σαρκικό ιστό του ζώντος αίματος και ζώντος σώματος του νικήσαντος την φθορά και τον θάνατο Ιησού Χριστού, γενόμενος ή μάλλον *«αεί μεταμορφούμενος» ψυχοσωματικώς κατά πάντα, διά πάντα και εν πάσι στον «Όλο Αναστάντα Χριστό»*.

Σε καιρούς και χρόνους δυσχείμερους και δίσεκτους κατά τους οποίους σχετικοποιούνται τα απολύτως ουσιώδη και ζωτικά για τον άνθρωπο και απολυτοποιούνται τα ευτελή και φθηνά της ζωής, ιδιαίτατα κατά την περίοδο της Πανδημίας του Κορωναιϊού, στη διάρκεια της οποίας απύλωτα στόματα, μη έχοντα έστω και την ελαχίστη βιωματική εμπειρία της αγιοπνευματικής μυστηριακής εν Χριστώ ζωής της κοινής τροφού και φιλοστόργου Μητρός Ορθοδόξου Εκκλησίας, εκστόμισαν ωσάν άλλοι μαχόμενοι αρνητές Ιουδαίοι της εποχής του Ιησού Χριστού και όχι μόνο παντός είδους και περιεχομένου ασεβή και δυσεβή ρήματα ακόμη και κατ' αυτού τούτου του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας και

Μεταλήψεως, το οποίο σχεδόν ποινικοποίησαν και απειράθησαν σε διατεταγμένη υπηρεσία, πλην όμως ματαίως, οι τάλαινες να ευτελίσουν.

Διά μέσου των αιώνων και σήμερα ακούεται ηχηρά η θεόπνευστη φωνή του εξαισίου και μεγίστου Ιεροκήρυκος της Πρωτοθρόνου και Πρωτευθύνου Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας, *Επισκόπου Κερνίτσης και Καλαβρύτων Ηλία Μηνιάτη* (1669-1714), ο οποίος σε ομιλία του «*Περί της Θείας Μεταλήψεως*», που εκφωνήθηκε κατά την Κυριακή των Βαΐων, απαντά σε όλα τα επίπεδα, με ομολογιακό και αντιαρειτικό θεολογικό λόγο, στους φανερούς και αφανείς αρνητές και πολεμίους της Εκκλησίας και των Θείων Μυστηρίων αυτής, διδάσκων και διακηρύττων μεταξύ άλλων και τα κάτωθι θεσπέσια: «...*Γι' αυτό και εγώ θα σας ομιλήσω σήμερα για την Ιερά Μετάληψη, πιστεύοντας ότι ο λόγος αυτός είναι πολύ αναγκαίος γι' αυτούς που αυτές τις αγίες ημέρες ετοιμάζονται να μεταλάβουν το πανάχραντο Σώμα και Αίμα του Κυρίου μας.*

Και κατά πρώτον θα αποδείξω πως αυτό το Μυστήριο είναι το μεγαλύτερο έργο της θείας Δυνάμεως, της θείας Σοφίας και της θείας Αγαθότητας. Εκ δευτέρου θα σας ομιλήσω για το ποία ετοιμασία πρέπει να κάνει ένας που θέλει να μεταλάβει, ώστε αυτή η Ιερά Μετάληψη να μη γίνει εις κρίμα ή εις κατάκριμα, αλλ' εις άφεση αμαρτιών και σωτηρία.

Όλα αυτά θα σας τα διδάξω με κάθε δυνατή βραχυλογία ένεκα της επισημότητας της σημερινής εορτής.

Μέρος Α.

Ο Θεός είναι κατά την φύση Του ακατάληπτος και αθεώρητος. Μπορούμε μερικώς να Τον εννοήσουμε και να Τον θεωρήσουμε από τρεις Του μόνον ενέργειες, τις οποίες οι θεολόγοι ονομάζουν εξωτερικές. Από την δύναμη Του, σοφία Του και από την αγαθότητά Του. Από την δύναμή Του προέρχονται τα θαύματα, από την σοφία Του τα μυστήρια και από την αγαθότητά Του τα χαρίσματα.

Λέγω λοιπόν ότι η θεία Ευχαριστία είναι το μεγαλύτερο θαύμα, που έκανε η Δύναμη του Θεού. Είναι το υψηλότερο μυστήριο που εφεύρε η Σοφία του Θεού. Είναι το τιμιώτερο χάρισμα που μας εδώρησε η Αγαθότητα του Θεού.

Αν και όλα τα θαύματα, εφ' όσον είναι θαύματα, είναι ίσα -διότι εξ ίσου όλα υπερβαίνουν τους όρους της φύσεως- μ' όλα ταύτα καθώς ένα υπερβαίνει περισσότερους ή λιγότερους όρους της φύσεως, έτσι λέγεται μεγαλύτερο και μικρότερο θαύμα.

...Αφού το θαύμα αυτό της θείας Ευχαριστίας υπερβαίνει όλους τους όρους της φύσεως, όλους τους τρόπους υπάρξεως των φυσικών πραγμάτων, άρα είναι το μεγαλύτερο θαύμα της θείας Δυνάμεως. Και αφού υπερβαίνει όλους τους όρους της φυσικής γνώσεως είναι το υψηλότερο από όσα μυστήρια εφεύρε η θεία Σοφία. Πράγματι, όσα άλλα έκαμε ο Θεάνθρωπος Λόγος κατά την έν σαρκή Του οικονομία, τα εποίησε εν σοφία. Όλα είναι μυστηριώδη! Όμως σ' αυτά όλα ο Κύριος είναι για μερικά εντελώς απόκρυφος και σε μερικά εντελώς φανερός. Δηλαδή, όπου είναι εντελώς απόκρυφος ως Θεός, είναι εντελώς φανερός ως άνθρωπος.

Γι' αυτό ο ανθρώπινος νους μερικά τα καταλαβαίνει, μερικά δεν τα καταλαβαίνει. Επομένως είναι μυστήρια, όχι όμως εντελώς απόκρυφα...

Στο μυστήριο της θείας Ευχαριστίας, κάτω από τα είδη του άρτου και του οίνου, ο Θεάνθρωπος Λόγος κρύπτει την Θεότητά Του, γιατί δεν φαίνεται ο Θεός. Κρύπτει όμως και την ανθρωπότητά Του, διότι δεν φαίνεται ούτε ο άνθρωπος. Φαίνονται μόνον άρτος και οίνος, ψωμί και κρασί. Επομένως ο νους μας δεν καταλαβαίνει από τον Θεάνθρωπο Λόγο ούτε την Θεότητά Του, ούτε την ανθρωπότητα. Άρα αυτό το μυστήριο είναι εντελώς απόκρυφο.

Ελάτε τώρα εσείς οι σοφοί του κόσμου τούτου, εσείς που με το έξυπνο μυαλό σας απεκαλύψατε τα απόκρυφα της φύσεως! Ελάτε εσείς οι θεολόγοι της Εκκλησίας, που με την καθοδήγηση του Αγίου Πνεύματος εξιχνιάσατε τα βάθη των θείων Γραφών! Ελάτε μάλιστα εσείς τα ουράνια Χερουβείμ, εσείς οι πολυόμματοι μύστες των θείων απορρήτων, ελάτε εδώ, τριγύρω της Αγίας Τραπέζης του φρικτού αυτού μυστηρίου! Αυτό που βλέπετε είναι άρτος και οίνος, και μέσα σ' αυτά είναι όλος ο Θεάνθρωπος Ιησούς! Εκεί δε υπάρχει κανένα σημάδι της θεότητας, ώστε να καταλάβετε πως αυτά είναι Θεός. Αλλά μήπως είναι τουλάχιστον κανένα σημάδι ανθρωπότητας για να καταλάβετε πως έστω είναι άνθρωπος; Όχι! Είναι απόκρυφος και ως Θεός, είναι απόκρυφος και ως άνθρωπος. Παντελώς απόκρυφος...

Μα εδώ, στην θεία Ευχαριστία, εκένωσε, εταπείνωσε εαυτόν με μια τελειώτατη κένωση. Εδώ δηλαδή δεν φαίνεται ούτε ως Θεός, ούτε ως άνθρωπος. Αυτό είναι το μυστήριο των μυστηρίων, το κατ' εξοχήν Μυστήριο που υπερβαίνει όλα τα άλλα, το πλέον απόκρυφο, αυτό που υπερβαίνει όλους τους όρους της φυσικής γνώσεως! Επομένως είναι το υψηλότερο εφεύρημα της θείας Σοφίας.

Ακόμη αυτό είναι το τιμιότερο χάρισμα της θείας Αγαθότητας. Είναι το πιο εξαιρετο σημείο της θείας Αγάπης... ενώ πλέον τελεσιουργείται καθημερινώς στην θεία Λειτουργία, θυσιάζεται κάθε ημέρα. Μάλιστα παθαίνει στον Άγιο Άρτο εκείνο που δεν έπαθε στον Σταυρό. Σημειώνει ο θείος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «όπερ ουκ έπαθεν επί του Σταυρού τούτο πάσχει διά της προσφοράς και ανέχεται διακλώμενος ίνα πάντας εμπλήση». Δηλαδή επί του Σταυρού δεν έγινε θλάσις των αγίων Του μελών «ου κατέξαν αυτού τα σκέλη», συμφώνως με την προφητεία του Δαυΐδ: «οστούν ου συντριβήσετε αυτού»...». Όμως στον Άγιο Άρτο κόπτεται σε πολλές μερίδες για να χορτάσει πολλούς! Αυτή είναι η πραγματική αγάπη η τελεία και άπειρος αγάπη, με την οποία μας αγάπησε.

Ο αχάριστος λαός του Ισραήλ εκαυχάτο, και αυτό είναι αλήθεια, για τις μεγαλύτερες ευεργεσίες του Θεού προς αυτόν... Όμως όλα αυτά δεν μπορούν να συγκριθούν με το άκρων άωτον των ευεργεσιών που επετέλεσεν ο Θεός με αυτό το θείο μυστήριο. Διότι τι είναι η Ερυθρά θάλασσα μπροστά στο ζώηρρυτο αυτό Αίμα, χάρις στο οποίο διαβαίνουμε στην επαγγελία της νέας Χάριτος; Τι είναι το μάννα το οποίο έφαγαν εκείνοι και πέθαναν, μπροστά σε αυτόν τον θείο Άρτο, που κατήλθε από τον ουρανό και τον οποίο όποιος φάγει θα ζήσει εις τον αιώνα; Τι είναι η πέτρα από την οποία ανέβλυσαν ύδατα, μπροστά σε αυτή την μυστική πέτρα, αυτή την πηγή «πηγήν την αέναον του ζώντος ύδατος, του αλλομένουεις ζωήν την αιώνιον;».

Εμείς περισσότερο οφείλουμε να πούμε με μεγάλη βεβαιότητα: «ουκ εποίησεν ούτω παντί έθνει». Και ποιά εξαιρετικότερο σημάδι της αγάπης Του προς εμάς είχε να μας δώσει ο Σωτήρ του κόσμου, από το να μεταβάλλει τον άρτο και τον οίνο σε Σώμα και Αίμα Του; Και να μας τα προσφέρει να Το τρώμε και να Το πίνουμε, όταν το θέλουμε για να είναι αχώριστος από εμάς μέχρι την συντέλεια του αιώνας.

Αυτή είναι μιά αγάπη που δεν μπορούμε να την εξηγήσουμε, είναι ακατανόητη. Δεν μπορούμε να την μετρήσουμε, διότι είναι αμέτρητη. Είναι αγάπη θεία, αγάπη τέλεια, όλη αγάπη, είναι όλος ο θησαυρός της θείας Αγαθότητας!

Σε αυτό το Μυστήριο ο Θεός ως δυνατός, έδειξε το παντέλειο κράτος της παντοδυναμίας Του. Ως σοφός εδημιούργησε το μυστήριο των μυστηρίων! Ως αγαθός έδειξε το υπερμέγεθος των δωρεών Του...

Χριστιανέ, εσύ που θέλεις να μεταλάβεις, βλέπεις εκείνον τον άγιο Άρτο, βλέπεις εκείνο το Άγιο Ποτήριο, που είναι επάνω στην Αγία Τράπεζα; Αυτά είναι το Σώμα και το Αίμα του Χριστού! Εκεί είναι αυτός ούτος ο Θεός σωματικώς. Εκεί είναι το πυρ της θεότητας που αγιάζει και καθαρίζει τους αξίους, που κατακαίει και καταφλέγει τους αναξίους.

Μη προσεγγίσεις εδώ, μη πλησιάσεις! Πρώτα λύσαι το υπόδημα των ποδών σου. Λύσαι πρώτα τους δεσμούς των αμαρτιών σου, αυτούς που σου δένουν την ψυχή, με μιάν αληθινή και καθαρή εξομολόγηση... Διότι εκείνο το Θυσιαστήριο στο οποίο εισέρχεσαι, εκείνη η Αγία Τράπεζα που πλησιάζεις, εκείνος ο τόπος όπου στέκεσαι και μεταλαμβάνεις είναι τα Άγια των Αγίων, «Γη αγία εστί».

Εκεί παραστέκουν αοράτως άγιοι άγγελοι και καλύπτουν τα πρόσωπά τους από φόβο, τρόμο και ευλάβεια! Εκεί έστεκαν ένας Βασίλειος και ένας Χρυσόστομος, άνθρωποι εντελώς απηλλαγμένοι από κάθε επίγειο δεσμό, άγιοι κατάξηροι από την σκληραγωγία, άγγελοι επίγειοι στην καθαρότητα της ψυχής. Και μ' όλον τούτο ομολογούσαν πως ήσαν ανάξιοι και ο ένας έλεγε «οίδα, Κύριε, ότι αναξίως μεταλαμβάνω», ο άλλος «Κύριε, ο Θεός ου, οίδα ότι ουκ ειμί άξιος...».

Και τότε, που θα είσαι λυμένος, συγχωρεμένος, ελαφρυμένος, έλα, πλησίασε. Μα και τότε πάλι με ευλάβεια, με προσοχή! Ο Μωϋσής για να πλησιάσει εκεί που ήταν ο Θεός, στον καιόμενο βάτο, έλυσε το υπόδημά του. Με πόσο φόβο και τρόμο θα πρέπει να πατούσε εκεί όπου ήταν αγκάθια και φωτιά; Αυτόν τον ίδιο φόβο και τρόμο πρέπει να έχεις όταν απλώνεις τα χέρια και ανοίγεις το στόμα για να δεχθείς την Αγία Μετάληψη!

Πιστεύω Κύριε, πρέπει να λες, πως είσαι Θεός. Ομολογώ ότι εγώ είμαι αμαρτωλός. Πιστεύω ότι εσύ φωτιά που κατατρώγεις τα πάντα, «πυρ καταναλίσκον». Ομολογώ πως είμαι ένα κατάξερο χορτάρι. Δεν είμαι άξιος να πλησιάσω εγώ ο αμαρτωλός τον Θεό, γιατί φοβούμαι μήπως κολασθώ. Είμαι χορτάρι και θα με κατακαύσει η φωτιά! Όμως, επειδή Συ με φωνάζεις και με προσκαλείς έρχομαι εγώ ο ακάθαρτος για να καθαρισθώ από Σένα που είσαι η πηγή του αγιασμού, ο άρρωστος για να θεραπευθώ από Σένα που είσαι ο γιατρός των ψυχών! Είμαι νεκρός και έρχομαι για να αναστηθώ από Σένα που είσαι ο άρτος της ζωής. Έρχομαι να φωτισθώ, να αγιασθώ γνωρίζοντας ότι είμαι αμαρτωλός και ανάξιος. Έρχομαι για να μη απομακρυνθώ πολύ από Σένα και με κατακυριεύσει ο εχθρός της ψυχής μου! Ομολογώ και πάλι πως είμαι ανάξιος διότι είμαι αμαρτωλός. Όμως Εσύ ήλθες για να σώσεις τους αμαρτωλούς. Ω Κύριε, σώσον δη! Ωσαννά, ευλογημένος, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου!...

Μέρος Β.

Ο Μωϋσής παρέμεινε επάνω στο όρος Σινά για πολλές ημέρες, συνομιλώντας με τον Θεό, πρόσωπο προς πρόσωπο. Από την μακρά συνομιλία του με τον Θεό, προσέλαβε εκείνη την λάμψη, με την οποία φαίνεται τόσο δοξασμένη η όψη του. Είναι όμως μεγάλη

η διαφορά να συνομιλεί κανείς με τον Θεό κατά τύπον και σαν σε ασάφεια, όπως ο Μωϋσής και άλλο το να δέχεται κανείς στο στόμα του και στο στήθος του, εκείνος που μεταλαμβάνει αληθώς και πραγματικώς, αυτόν τον ίδιο τον Θεό! Τόσο έλαμψε το πρόσωπο του Μωϋσέως, επειδή συνομίλησε μόνον με τον Θεό. Πόσο πρέπει άραγε να λάμπει η ψυχή εκείνου που μεταλαμβάνει το Σώμα και το Αίμα του Χριστού στα Άχραντα Μυστήρια.

Η θεία Γραφή λέγει πως οι Εβραίοι θαμπώνονταν να βλέπουν το πρόσωπο του Μωϋσέως, γιατί έλαμπε σαν ήλιος. Και ο θείος Χρυσόστομος βεβαιώνει ότι οι δαίμονες εκθαμβούνται, τρέμουν, αποφεύγουν να βλέπουν το πρόσωπο ενός που μεταλαμβάνει. Και τούτο διότι εκείνη την ώρα φαίνεται ότι πνέει από το στόμα του μια φωτιά θεϊκή, θέαμα θαυμαστό για τους αγγέλους, φοβερό για τον διάβολο, «καθάπερ λέοντες φλόγα πνέοντες, ούτω της Ιεράς Τραπέζης εξερχόμενοι, φοβεροί γινόμεθα τω διαβόλω»!

Δεν υπάρχει αστέρι να λάμπει τόσο στον ουρανό, όσο λάμπει μια ψυχή από το φως της θείας χάριτος, την ώρα που μεταλαμβάνει! Και τούτο συμβαίνει γιατί δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένωση του Θεού μεθ' ημών, «θέωσις ημών, Θεού σύγκρασις και κοινωνία», γράφει ο Συμεών Θεσσαλονίκης.

Εμείς όταν μεταλαμβάνουμε, λέγει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, συμμετέχουμε στην χάρη που έχει ο Χριστός μας και ως Θεός και ως άνθρωπος, «διά της αναιμάκτου θυσίας κοινωνούμεν ημείς τω Χριστώ και μετέχομεν αυτού των παθημάτων και της θεότητος».

Μεταλαμβάνοντας έχουμε τόση χάρη και αναβαίνουμε σε τόσο ύψος αγιότητας, ώστε εάν αποθνήσκαμε αυτή την ώρα, η ψυχή μας θα εύρισκε τόπο μέσα στους χορούς των μαρτύρων, των παρθένων, των ασκητών και θα φθάναμε αμέσως, σε μιά χρόνου στιγμή εκεί όπου έφθασαν αυτοί ύστερα από πολύ καιρό και σε μεγάλο αιώνα!

Θεέ μου! Αντρωτά μου! Εάν έτσι είναι το άγιο θέλημά Σου, ας πεθάνω σ' ένα τόπο έρημο, σ' ένα δάσος, σ' ένα βουνό. Δεν με νοιάζει! Μόνο πριν πεθάνω, ας αξιωθώ πρώτα να μεταλάβω το άχραντο Σώμα και το Αίμα Σου! Αν εκείνη την ώρα θα σε έχω μαζί μου δεν φοβούμαι πως θα χαθώ. Με τέτοιο εφόδιο είμαι βέβαιος ότι θα φθάσω στο λιμάνι της Ουρανίου Σου Βασιλείας!

Λοιπόν, Χριστιανέ, αφού μεταλάβεις πρόσεχε μη χάσεις αυτό που κέρδισες! Κράτα καλά να μη σου πέσει ο πολύτιμος μαργαρίτης! Φυλάξου από κάθε πλευρά της ζωής σου για να μη σου τον αρπάξει ο πονηρός από την ψυχή σου...

Αγιασθηκες με τα Άγια; Ζήσε ως Άγιος! Εξήλθες καθαρός από το λουτρό της θείας Χάριτος; Μη πέσεις πάλι στον βόρβορο των προηγούμενων σου αμαρτιών! Γιατρεύθηκες στην ψυχή; Μη ξανακυλήσεις στην πρώτη σου αμαρτία! Ενώθηκες με τον Χριστό; Μείνε με τον Χριστό και λέγε: «Ωσαννά, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου»!

Αυτώ η δόξα εις τους αιώνας. Αμήν»